

lysning. Derimellem og til den Tid da Bielsen foregaaer, kan være indtil 3 Maaener. Saaledes var det, at jeg fremstillede Sondringen mellem det borgerlige og det kirkelige Egteskab, og i denne Mellemtid er der jo nu en Mulighed for endnu at stille sig fra hverandre, uden at der kan stilles det samme retlige Krav til de Paagjældende, som naar Contracten virkelig havde været fuldbyrdet.

Cultusministeren; Det Samme kan skee i Mellemrummet mellem det første og det endelige Trin af den borgerlige Bielsesact, naar der skal forudgaae en foreløbig Bekjendtgørelse (Ja! Ja!).

Minister Clausen: Iblandt de flere meget eiendommelige Betragtninger, den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) opstillede, var ogsaa den, at den Forhandling, som her føres, skulde væsentlig kunne lade sig reducere til et Slags Rang- og Titelspørgsmaal, at egentlig ikke det Kirkelige, ja ikke engang det Religiøse, derunder kom betydeligt under Spørgsmaal. Men deri ligger en ganske synderlig Forrykkelse af Sagens rette og naturlige Standpunkt. De to Meninger staae endnu stedse skarpt ligeover for hinanden: den ene Mening den, at den borgerlige Egteskabs- Stiftelse ogsaa skulde vedkomme Folketjerkens Medlemmer, den anden den, at den her paatænkte Bestemmelse om en borgerlig Egteskabsstiftelse skal være Folketjerkens uvekkommende. Naar disse tvende Meninger saaledes stilles imod hinanden, staaer aabenbart et Spørgsmaal bagved, hvis forffjellige Besvarelse ligger til Grund for den fremtrædende Meningsforffjellighed, det er Spørgsmaalet: hvorledes det egentlig staaer til med den religiøse, den kirkelige Tilstand her i Landet, om der i Danmark findes noget Troesssamfund, der svarer til Grundlovens Benævnelse af „Folketjerk“, om Danmark skal tænkes som et Land, der i religiøs Henseende ligger aldeles brakt, eller som et i religiøs Henseende ganske vel opdyrket og frugtbaargjort Land. Naar der kommer christelige Missionairer til et hedenst Land, da er det i sin Orden, at de hellige Handlinger blive holdte i Være derved, at Ingen stædes til dem, uden han udtryffeligt stiller Begjering derom, gjør Rede og Regnskab for, at han for-

staaer disse Handlingers Betydning, at han sætter Priis derpaa. Men, dersom vi ikke ville sige, at det er uden al Betydning og Indflydelse, at i vort Fædreland en Troessbekjendelse, en Gudsdyrkelse, et kirkeligt Liv er vedligeholdt Aarhundreder igjennem fra Slægt til Slægt, saa stiller Forholdet sig anderledes, saa bliver det dog en Synderlighed at ville antage, at der bag ved skal ligge Hedenst, Vanetro og Fornægtelse (Ja!), at ville gaae ud fra den Forudsætning, at et Sind, som vrager og lader haant om de kirkelige Handlinger, skulde være saa almindeligt, at disse Handlinger, for ikke at vanhelliges, maa forbeholdes saadanne Enkelte, der yttre en særegen Altraae og Langsel derefter. Kirken er her meget mere berettiget til at gaae ud fra den Forudsætning, at dens Medlemmer, der bekjende sig i ydre Henseende til den, ogsaa befindes sig i et vist indre Samfund med den, saaledes at de, om end i høist forffjellig Grad, dog sætte Priis paa, finde sig tilfredsstillende og opbyggede ved de hellige Handlinger, og at altsaa Afdgangen til disse Handlinger bør staae aaben for Enhver, som ikke selv erklærer ikke at ville deltage i dem. Videre bør og tør Kirken ikke gaae. Kirken kjender ikke nogen Modsatning i sædelig Henseende imellem Nene og Urene — thi den indbefatter Alle under Ureenhedens Begreb, og ligesaa lidt kjender den en Modsatning mellem Neentroende paa den ene Side og Hyllere og Fornægtere paa den anden Side. Den kjender Forffjell mellem Renere og Urenere, mellem stærkere og svagere Troende, men den støder ikke de Svagere med Kulde og Fornemhed bort fra sig; den samler de Svagere med de Stærkere, og søger at oparbejde Svagheden ved de Stærkeres Hjælp; men det er netop de hellige Handlinger, der for Kirken er Midlet til at styrke de Svage, til at vække de Slumrende, oplive de Døde, og derfor kan det ikke være rigtigt at ville indskrænke de hellige Handlinger til et ringe Antal af Udvalgte eller af dem, der ansee sig selv for at høre til disse Udvalgte (En Stemme: Efter Forlangende!). Det er dette, som efter min Overbeviisning har fremkaldt det saarende, det smertende Indtryk i Folket. Folket kan i mange andre Henseender have